820/09

Den 25. maj 2009 blev i sag nr. 74.834:

xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Pen-Sam Skade
forsikringsaktieselskab
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der via sit fagforbrund har ulykkesforsikring i Pen-Sam Skade forsikringsaktieselskab, klager ved sin repræsentant, FOA Århus, over størrelsen af den ménerstatning, som selskabet har udbetalt i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde (skade på højre ankel).

Selskabet har udbetalt erstatning svarende til en méngrad på 5 %.

Det fremgår af sagen, at klageren den 1/1 2002 faldt i sit hjem, hvorved hun pådrog sig brud på højre ankel. Skaden blev anmeldt til selskabet ved skadeanmeldelse af 4/2 2002. Samtidig med skadeanmeldelsen modtog selskabet tillige en af klagerens egen læge underskrevet begyndelsesattest af 4/2 2002.

På baggrund af de modtagne oplysninger anerkendte selskabet skaden som omfattet af forsikringen.

På tidspunktet for anmeldelsen af skaden på højre ankel behandlede selskabet en anden skadesag vedrørende klagerens venstre fod. Til brug for behandlingen af sidstnævnte sag indhentede selskabet ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 28/10 2002, som - ud over at beskrive venstre fod - ligeledes indeholder en beskrivelse af føl-

gerne i højre ankel. Af den omtalte speciallægeerklæring fremgår således bl.a. følgende:

"**AKTUELLE SKADE**
… Var tilsagt kontrol af venstre fod den 2. januar 2002, men hun indlægges den 1. januar 2002 med brud på højre ankel efter fald. Under indlæggelsen hvor hun opereres for ankelbruddet på højre side, vurderer man, at der ikke er behov for videre behandling med bandage på venstre fod.
…
OBJEKTIVT
…
Højre ankel: Synlig kronisk hævelse omkring såvel laterale som mediale malleol. Der ses en 8 cm lang cikatrice over laterale malleol. Cikatricen sufficient. I dybden palperes osteosyntesematerialet, som er øm ved berøring. Anklen virker stabil ved såvel skuffeundersøgelse som ved talar tilt undersøgelse. Højre bagfodskompleks bevæges fra 10 graders dorsifleksion til 60 graders plantarfleksion, invasion 30 grader, evasion 10 grader. Ubelastet er der bevaret længdebue, belastet udslettes denne mere eller mindre fuldt ud. Der er ingen callositeter i planta. Ingen abnormiteter på forfoden."

Til brug for vurdering af sagen vedrørende højre ankel modtog selskabet desuden journaloplysninger fra O. Centralsygehus samt en af klagerens egen læge udfyldt "Invaliditetsattest/Fod". Af sidstnævnte attest, der er dateret 20/1 2003, fremgår bl.a.:

"**Oplysninger om tilskadekomst**

1 Hvilken fod er tilskadekommet?	☐ Venstre	☒ Højre
2 Fodens stilling og form: (herunder fortykkelse af knogledele) Er der forskel fra den raske fod?	*Tydelig hævelse af fodleddet, spec. lateralt.* *Ja*	
3 I hvilken udstrækning kan fodleddet bevæges aktivt opad og nedad fra ret vinkel? (målt i grader)	Venstre	Højre
Op	*20°*	*10°*
Ned	*30°*	*20°*
4 I hvilken udstrækning kan fodens drejebevægelser udføres?	Venstre	Højre
Udad (supination)	*10°*	*20°*
Indad (pronation)	*10°*	*10°*
5 Er der siderokken i fodgaflen ved passiv prøve?	*Nej*	*Nej*
Er der fri bevægelighed i storetåens grundled?	*Ja*	*Ja*
6 Er der muskelsvind?	Omfangsmål	
a) af læg?	Venstre *37* cm	Højre *37* cm

b) af lår? (10 cm over knæskallen)	Venstre *57* cm	Højre *54* cm
7 Er der bløddelshævelse af fod eller ankel?	Omfangsmål	
Omfang af smalben	Venstre *22* cm	Højre *22* cm
Omfang af ankel	Venstre *23* cm	Højre *25* cm
8 Er knæet normalt? (fx bevægelighed etc.) Er hofteleddet normalt?	*Ja*	
9 Er der føleforstyrrelser?	*Nej*	
10 Er benet forkortet, og da hvor meget? (cm)	*Nej*	
11 Hvordan er gangen? (haltende, besværet, stok ude, stok inde, på trapper)	*Gangen meget stiv. Foden afvikles med låst fodled.*	
12 Hvilke klager fremfører tilskadekomne?	*Tendens til smerter og hævelse af foden og underbenet. Meget stiv gang, som giver smerter op i lænden.*	

"

På baggrund af de modtagne oplysninger fastsatte selskabet méngraden til 5 %, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 14/2 2003.

På klagerens opfordring blev sagen genoptaget i marts 2003, i januar 2005 og igen i september 2006. Hver gang vurderede selskabets lægekonsulenter, at der ikke kunne udbetales mere i erstatning, og der blev heller ikke fundet grundlag for at indhente flere lægelige oplysninger.

I skrivelse af 31/5 2007 fra klagerens repræsentant til selskabet hedder det:

> "Efter aftale med V.P. skal vi anmode Pen-Sam om at genoptage sagen vedrørende ovennævntes skade på H. ankel.
>
> Hun har fået fjernet en plade plus 5 skruer, - pladen og skruerne generede så meget at de skulle fjernes. Der er stadig betydelige mén og smerter i anklen.
>
> Operationen fandt sted på H. Sygehus den 30. december 2006. Vi vedlægger udskrift af hospitalets journal af 30. december 2006.
>
> Vi vil foreslå, at Pen Sam genvurderer sagen med henblik på genoptagelse, såfremt det har nogen indflydelse, vil vi foreslå, at en speciallæge vurderer V.P.s H. ankel."

Af den vedlagte journaludskrift fremgår, at operationen fandt sted den 29/12 2006.

Selskabet fremsendte efterfølgende funktionsattest (fod og underben) til klageren. Af attesten, som selskabet den 19/11 2007 modtog retur i udfyldt stand fra klagerens læge, fremgår bl.a.:

"**Udfyldes af den undersøgende læge**

1 Diagnose angivet på dansk og latin	Diagnose på dansk: *Brud på højre anke* *...*	
2 Skønner De, at fortsat eller yderligere behandling kan føre til en bedring i tilstanden?	**NEJ JA** ☒ ☐	… Hvis **NEJ**, fra hvilket tidspunkt skønnes der ikke at have været væsentlig fremgang eller bedring i tilstanden? *Jan. 2003*
…	…	…
5 … d) Hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner oplyser patienten ikke at kunne udføre?	… *Smerter og tendens til hævelse af anklen. Kan ikke gå ret langt.*	
6 Besvares kun hvis patienten i punkt 5 har oplyst, at der er funktioner, som ikke kan udføres. Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan udføre disse funktioner?	*Følger efter brud i anklen.*	
7 Hvilke aktuelle klager fremfører patienten?	*Smerter i anklen når hun går. Tendens til hævelse af benet.*	
…	…	…
9 a) Er underbenet/fodens stilling og form forandret (herunder fortykkelse af knogledele)? b) Er der forskel i forhold til det raske underben/den raske fod?	**NEJ JA** ☐ ☒ ☐ ☒	Hvis **JA**, udfyldes: Hvorledes? *Let fortykkelse af højre laterale malleol.* Hvorledes? *Se ovenfor*
10 a) Er der fejlstilling eller forkortning på brudstedet (Udfyldes **kun** ved brud)? b) Er der solid heling? (Udfyldes **kun** ved vævslæsion/brud)?	**NEJ JA** ☒ ☐ ☐ ☒	…
11 a) Er fodleddets bevægelighed nedsat? b) Er fodens drejebevægelse nedsat (pronation og supination af foden)?	**NEJ JA** ☒ ☐ ☒ ☐	…
12 a) Er der løshed i fodgaflen? b) Er der fri bevægelighed i storetåens grundled?	**NEJ JA** ☒ ☐ ☐ ☒	… …
13 Er der muskelsvind:	**NEJ JA**	…

a) af lår (10 cm over knæskallen)? b) af læg (største omfang)?	☒ ☐ ☒ ☐	
14 Er der bløddelshævelse af fod eller ankel: a) omfang af underben (ankelnært)? b) omfang af ankel? c) omfang af mellemfod?	**NEJ JA** ☐ ☒ ☒ ☐ ☒ ☐	Hvis JA, udfyldes: Højre Venstre Omfangsmål (målt i cm) *25* *23,5* Omfangsmål (målt i cm) *27* *27* Omfangsmål (målt i cm) *22* *22*
…	…	…
16 Er der ødem, varicer, hudforandringer, ar?	**NEJ JA** ☐ ☒	Hvis **JA**, udfyldes: Omfang og placering? *Cicatrice over laterale malleol* *Let croralt ødem* *Lette karsprængninger på højre crus.*
17 Er der føleforstyrrelser?	**NEJ JA** ☒ ☐	…
18 Hvordan er gangen (fx haltende, anvendes én stok, to stokke, andre hjælpemidler)? *Går stift og let haltende.*		

"

Ved skrivelse af 5/2 2008 til klageren afviste selskabet på ny at udbetale yderligere erstatning.

Sagen blev indbragt for nævnet den 13/10 2008.

Af den til nævnet fremsendte klage fremgår:

"1.
Jeg vil hermed klage over Pen-Sams afgørelse, om ikke at yde yderligere erstatning for skade på min højre ankel. Skaden sket den 1. januar 2002.

For skaden på min højre ankel har jeg modtaget ménskadeerstatning på 5 %, men ønsker, at Pen-Sam ser på erstatningsstørrelsen én gang til, hvilket de ikke vil. De henholder sig til speciallægeerklæringen fra 2002, som beskriver min højre ankel.

Jeg mener ikke min højre ankel er undersøgt godt nok. Jeg er opereret to gange i højre anklen og ved det sidste indgreb fjernede lægerne en metalplade og nogle skruer som var ved at arbejdede sig ud gennem huden. Jeg har i dag større problemer i min højre ankel, end jeg har i min venstre, som jeg har fået 12 % ménskadeerstatning for.

Pen Sam mener de har udbetalt mig erstatning, se vedlagte brev af 05. feb.2008, men jeg ønsker at få undersøgt min højre ankel af en speciallæge. På samme måde som jeg fik min venstre ankel undersøgt. Herefter kan Pen-Sam træffe en afgørelse på et korrekt grundlag.

Jeg velægger en kopi af speciallægeerklæring fra P.K.-A. fra oktober 2002. Han skriver noget om min højre ankel, men det mener jeg ikke er nok, idet speciallægeerklæringen primært omhandler min venstre ankel. Jeg er opereret to gange i højre ankel, som nævnt sidste gang 29. dec. 2006 på H. Sygehus.

Jeg har tidligere modtaget en ménskade erstatning fra Pen-Sam for skade på min venstre ankel på 12 %.

2
Jeg ønsker en højere méngraderstatning for skaden på min højre ankel."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i skrivelse af 4/12 2008 bl.a. anført:

"PenSam Skades lægekonsulent mener ikke, at der er behov for endnu en speciallægeerklæring, idet de varige følger i højre ankel tydeligt fremgår af de allerede indhentede lægeattester og journalmateriale.
…
Det fremgår af Arbejdsskadestyrelsens méntabel pkt. D.2.2.2. 'Brud på fodled helet med lette smerter og let nedsat bevægelighed', at mén fastsættes til 5 %.

På denne baggrund er det PenSam Skades vurdering, at V.P.s varige mén på højre ankel efter ulykken må fastsættes til 5 %."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækningsbetingelser**
…
2. Skadedefinition
2.1 Ved skade forstås varigt mén, som fastsættes til 5 % eller derover, dog undtaget skade på tænder.

3. Fastsættelse af méngrad
3.1 Méngraden fastsættes af selskabet med udgangspunkt i de procentsatser, der er fastsat i Arbejdsskadestyrelsens méntabel, således som denne er beskrevet på det tidspunkt, hvor skadeårsagen indtræder. Procentsatserne i méntabellen beror på en lægelig bedømmelse af skadens art og omfang, og er uafhængig af skadens individuelle, erhvervsmæssige følger for forsikrede."

Nævnet udtaler:

Spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken, kan indbringes for Arbejdsskadestyrelsen, men nævnet finder, at en méngrad på mere end 5 % for skaderne i højre ankel ikke er godtgjort i en sådan grad, at nævnet for sit vedkommende har fundet anledning til at forelægge spørgsmålet for Arbejdsskadestyrelsen. Nævnet finder således ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale yderligere erstatning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen